

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos
Tekijä-Författare-Author Huotari, Anu		
Työn nimi-Arbetets titel-Title Työssäoppimisen kolmikantakeskustelut ohjaustyönä : Keskustelunanalyttinen tutkimus vuorovaikutuksesta työssäoppijan, työpaikkaohjaajan ja ohjaavan opettajan välillä		
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia		
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2008-04-14	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 89 s., 2 liites.
Tiivistelmä-Referat-Abstract Ammatillisen toisen asteen työssäoppimisen toteutukseen sisältyy kolmikantaisia tapaamisia, joihin kokoontuvat opiskelija (työssäoppija), oppilaitoksen edustaja (ohjaava opettaja) ja työnantajan edustaja (työpaikkaohjaaja). Tutkin näitä työssäoppimisen kolmikantakeskusteluja ohjaustyönä. Työssäoppiminen vie toisen asteen ammatillista perustutkintoa suorittavan opiskelijan koulusta työelämään, hänestä tulee työssäoppija ja työpaikan työtehtävissä hän opiskelee tutkintoonsa kuuluvaa osaamista. Kolmikantakeskustelut sijoittuvat tähän siirtymävaiheeseen. Kolmikantakeskustelut yhdistävät koulutusta ja työelämää. Tutkimuksessani tarkastelen sosiaalista vuorovaikutusta kolmikantakeskustelun osapuolten välillä. Aineistoni on työssäoppimisen ensimmäisestä kolmikantaisesta tapaamisesta. Näissä keskusteluissa vuorovaikutuksen keskeinen ilmiö on keskustelussa toteutuva tiimiytyminen. Työssäoppija ja työpaikkaohjaaja muodostavat työparin tuottaessaan keskustelussa vastauksia ohjaavan opettajan kysymyksiin. Kun ohjaava opettaja tekee kysymyksen, niin työssäoppija vastaa ensin ja työpaikkaohjaaja jatkaa omalla vastauksellaan. Työpaikkaohjaaja tukee, täydentää ja korjaakin työssäoppijan lausumaa. Työpaikkaohjaaja ja työssäoppija toimivat kuvatulla tavalla työparina silloin, kun keskustelussa käsitellään opiskelijan henkilökohtaista työssäoppimissuunnitelmaa ja osaamista, jota työpaikan työtehtävissä on mahdollista oppia. Kun keskustelussa ollaan vaiheessa, jossa käsitellään opiskelijan opinnäytettä, keskustelu toteutuu osittain työssäoppijan ja ohjaavan opettajan välisenä keskusteluna, työpaikkaohjaaja jää kuulijaksi. Ohjaajat, työpaikkaohjaaja ja ohjaava opettaja, ovat työssäoppijan tukena tämän työssäoppimissuunnitelman laatimisessa. Käytän tutkimuksessani keskustelunanalyttistä menetelmää. Käytän hyväksi keskustelunanalyttisessä tutkimuksessa kertynyttä tietoa sekä tietoa ohjauksesta vuorovaikutuksena että institutionaalista vuorovaikutuksesta. Tutkimusaineistona ovat liiketalouden työssäoppimisjakson alussa käydyt kolmikantakeskustelut. Aineiston työssäoppimisjakso liittyy liiketalouden perustutkinnon koulutusohjelmaopintoihin. Nauhoitteet keskusteluista on litteroitu. Nauhojen kuuntelun ja litterointien tarkastelun kautta haen esiin vuorovaikutuksessa toistuvia ilmiöitä. Aineistosta tehtyjä havaintoja vertaan siihen, mitä keskustelun jäsentymisestä tiedetään. Kolmikantaisissa aloituskeskusteluissa on tarkoitus, että osapuolet hakevat parasta mahdollista tapaa toteuttaa opiskelijan työssäoppiminen. Keskustelussa haetaan yhteinen näkemys siitä, mitä opiskelijan on tarkoitus työssä oppia, miten oppimista seurataan ja miten sitä arvioidaan. Ohjaustyön erittelyssä keskeisenä lähteenäni on Vehviläisen teos Ohjaus vuorovaikutuksena, keskustelunanalyysiin tukeutumisessa Ruusuvooren, Haakanan ja Raevaaran toimittama teos Institutionaalinen vuorovaikutus. Keskustelunanalyttisiä tutkimuksia sekä Heritagén Harold Garfinkel ja etnometodologia. Goffmanin mm. teoksissa Interaction order ja Frame Analysis: an Essay on the Organization of Experience esittämät ajatukset ovat innoittajina vuoro-vaikutuksen tarkastelussa.		
Avainsanat-Nyckelord-Keywords keskustelunanalyysi kolmikantakeskustelut ohjaus ohjauskeskustelu työ työssäoppiminen työharjoittelu		
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited		
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information		